

U ovom broju:

* Hronika

– Izbjeglička hronika

* Poginuli i nestali

– Identifikacije

– Sahrane

* Sudski postupci

– Protiv Srba u RH

– Protiv Hrvata u RH

– Pred Haškim sudom

SRBI I PARLAMENTARNI IZBORI U HRVATSKOJ

Završili su još jedni "postolujni" parlamentarni izbori u Hrvatskoj. Srbi su, što je bilo izvjesno i prije izbora, dobili tri poslanika u Saboru, pošto im je to bila unaprijed zagarantovana kvota. Na listi za dijasporu nisu osvojili nijedno poslaničko mjesto, što je svaki ozbiljni analitičar mogao i predvidjeti, jer je malo onih koji su imali pravo glasa za ovu listu.

Sva tri zastupnička mjesta sa manjinske srpske kvote pripala su SDSS, što se nije moglo unaprijed predvidjeti, kao što se moglo predvidjeti da će se, poslije izbora, Srbi svađati oko izbornih rezultata ma kakvi da budu.

Iz principijelih razloga ni ovoga puta nisam podržavao izlazak izbjeglih i prognanih Srba iz Hrvatske i bivše RSK, u koje i sam spadam, na parlamentarne izbore u Hrvatskoj, iz istih razloga zbog kojih ih ni do sada nisam podržavao.

Srbi su do kraja 1990. godine bili konstitutivan narod u Hrvatskoj sa učešćem od najmanje 12,2% u njenom ukupnom stanovništvu.

Neustavno i jednostrano oduzimanje konstitutivnosti Srbima u raspadu SFRJ bio je jedan od razloga srpske pobune u Hrvatskoj, što je ona na čelu sa HDZ-om iskoristila da, uz pomoć svojih moćnih mentora iz svijeta, u krvavom građanskom ratu ovu državu etnički očisti od Srba i u fašističkom maniru oduzme im skoro svu imovinu kao i prirodna i stečena prava.

Rat je okončan prije više od osam godina, a u Hrvatskoj se, bez obzira na promjenu stranaka na vlasti, odnos prema Srbima i srpskom pitanju nije promijenio. A to znači da se u toj državi i dalje primjenjuje 20-ak diskriminatornih zakona na štetu Srba koji onemogućavaju ili otežavaju njihov povratak; Srbima se ne vraća imovina; Srbima se ne obnavljaju kuće; Srbima se ne vraćaju stanovi; na hiljade Srba je procesuirano za navodne ratne zločine; sudi im se i u prisutnosti i u odsutnosti; danas je najviše Srba iz Hrvatske, i u relativnom i u apsolutnom broju, na Interpolovim potjernicama po zahtjevima hrvatskog pravosuđa, a sezona lova na Srbe po cijelom svijetu traje neprekidno.

Učestovanjem na izborima, Srbi zapravo pred međunarodnom zajednicom daju hrvatskoj državi legitimitet i legalitet za sve ono što im je ta država učinila i što dalje čini.

Za neupućene ili za one kratkog pamćenja, izgleda da su Srbi u Hrvatskoj u povlašćenom položaju bar u odnosu na druge manjine

- nastavak na slijedećoj stranici -

IZDAVAČ: VERITAS

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: Savo Štrbac

SARADNICI: Biljana Trkulja, Korana Štrbac, Danijel Milanković i Milorad Pribičević

ADRESA: Beograd, ul. Dečanska (M.Pijade) 8/4

TEL/FAKS: 011/3236-486

E-Mail: veritas@yubc.net

WEB: www.veritas.org.yu

"Politika", 06.11.2003.

PREKINITE DISKRIMINACIJU SRBA

"ZAGREB - Hrvatska mora da sprovede Zakon o nacionalnim manjinama i prekine diskriminaciju Srba iz Hrvatske jer to predstavlja prepreku za povratak izbeglica, zatražile su poslanici Evropskog parlamenta **DORIS PAK** i **BARONESA LUDFORD** na sastanku Odbora za spoljnu politiku, ljudska prava i zajedničku bezbednost Evropskog parlamenta u Briselu, na kojem je predstavljen drugi godišnji izveštaj o procesu stabilizacije i pridruživanja za jugoistočnu Evropu. Kako izveštava danas 'Večernji list' o jučerašnjem sastanku, naglašeno je da vlada u Zagrebu, ako želi pozitivno mišljenje Evropske komisije o zahtevu Hrvatske za prijem u Evropsku uniju, mora da, u sopstvenom interesu, poboljša saradnju sa haškim tribunalom, kao i primenu zakona o manjinama, a pri tom se upozorava na nastavak diskriminacije Srba u Hrvatskoj.

Na sednici Evropskog parlamenta je takođe naglašeno da su dijalog i diplomatska sredstva za Hrvatsku najprikladniji za re-

gulisanje graničnih pitanja, ali su evropski parlamentarci ipak izrazili žaljenje zbog toga što su hrvatske vlasti proglasile ekološko-ribolovni pojas u Jadranu bez razgovora i koordinacije sa susednim zemljama. Parlamentarci ipak očekuju da će se i o ovom problemu postići dogovor na ministarskoj konferenciji 25. i 26. novembra u Veneciji.

Poslanici Evropskog parlamenta upozorili su istovremeno da nije poželjno da zemlje učesnice procesa stabilizacije i pridruživanja postanu članice EU ako su potpisnice bilateralnog sporazuma sa SAD o neizručivanju američkih građana stalnom Međunarodnom krivičnom sudu."

"Glas javnosti", 10.11.2003.

PICULA O VIZNOM REŽIMU - HRVATSKE ZA GRAĐANE SCG

"PODGORICA - Hrvatski ministar spoljnjih poslova **TONINO PICULA** izjavio je danas da će suspenzija viza za građane SCG najverovatnije biti produžena za još šest meseci i najavio mogućnost da vize budu potpuno

ukinute. Šef hrvatske diplomatije je u izjavi za Televiziju Crne Gore, međutim, naveo da će da će vizni režim zavisiti od ritma kojim se budu rešavala neka otvorena pitanja ne samo Zagreba i Podgorice, nego i Zagreba i Beograda, i ocenio da će donošenje takve odluke zavisiti od više kriterijuma."

"Vjesnik", 14.11.2003.

OBNAVLJAT ĆE SE SAMO STAMBENI OBJEKTI OŠTEĆENI USLIJED TERORISTIČKIH AKATA ILI JAVNIH DEMONSTRACIJA

"ZAGREB - Na zatvorenoj sjednici u četvrtak Vlada se očitovala da nema potrebe za donošenjem posebnog propisa kojim će se regulirati naknada materijalne štete uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija, kako je to ustvrdio Hrvatski sabor u svom Zaključku na sjednici održanoj 14. srpnja 2003. Vlada smatra da je Zakon o odgovornosti za štetu nastalu uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija regulirao materiju nadoknade šteta na način kako je to, u ovom trenutku, optimalno za Republiku Hrvatsku. Svako drugo proširenje prava koja bi se pripisala novim propisom, kako to stoji u saborskom Zaključku, dovelo bi u neravnotežan položaj građane kojima su dosad, sukladno Zakonu o obnovi, obnovljeni samo stambeni objekti, na kojima je šteta nastala kao posljedica neposrednih ratnih djelovanja, ali na kojima je šteta nastala i uslijed terorističkih akata. Zakonom o odgovornosti za štetu nastalu uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija uređuje se odgovornost za štetu počinjenu aktima terora i drugim aktima nasilja poduzetim s ciljem teškog narušavanja javnog reda zastrašivanjem i izazivanjem osjećaja nesigurnosti građana te uslijed demo-

SRBI I PARLAMENTARNI IZBORI U HRVATSKOJ

- nastavak sa prve stranice -

koje žive na području te države, pošto im je od ukupno osam manjinskih, zagarantovana kvota od tri zastupnika u Saboru. Ta kvota je i određena na osnovu broja Srba koji sada imaju prebivalište u Hrvatskoj, a ne prema broju Srba koji su u toj državi živjeli po popisu iz 1991. godine i od kojih se većina još potuca po svijetu sa izbjegličkim statusom.

Hrvatska država se prema Srbima odnosi kao da su tek 1995. (poslije izгона) počeli po prvi put naseljavati Hrvatsku i da su tek tada i započeli borbu za svoja prava, što je jedna velika obmana, kojoj i Srbi učestvuju na izborima, i te kako daju svoj doprinos.

Po mom skromnom mišljenju, Srbi iz Hrvatske bi trebali bojkotovati sve izbore u toj državi i energiju koju akumuliraju i troše na nepoštene izbore, usmjeravati prema međunarodnoj zajednici (ma što god značio ovaj pojam) i preko nje vršiti pritisak na Hrvatsku državu da im vrati njihovu oduzetu imovinu i sva prirodna i stečena prava, bar u onoj mjeri kako je to učinjeno na području BiH, pa da sa tih pozicija kreću u demokratsku borbu kao što su izbori.

Savo Štrbac

nstracija i drugih oblika masovnog izražavanja raspoloženja na javnim mjestima. Za štete iz tog zakona odgovara Republika Hrvatska na načelima društvene solidarnosti, ravnomjernog snosjenja javnog tereta te pravične i brze odštete. Prema odredbama tog zakona obnova se provodi isključivo na stambenim objektima, uz ispunjavanje određenih uvjeta, s nije propisana obnova poslovnih ili vikend-objekata i sl. Dakle, sukladno kriterijima iz Zakona o obnovi, obnavljat će se samo stambeni objekti na teritoriju cijele Hrvatske, oštećeni uslijed terorističkih akata ili javnih demonstracija, navodi se u priopćenju sa zatvorene sjednice Vlade."

"Novi list", 18.11.2003.

HRVATSKOJ VRAĆENE MATIČNE KNJIGE

"BEOGRAD - Hrvatska ministrica pravosuđa **INGRID ANTIČEVIĆ-MARINOVIĆ** preuzela je jučer u Beogradu od srbijanskog ministra pravde **VLADANA BATIĆA** matične knjige koje su iz Hrvatske odnesene 1995. godine tijekom rata. Govoreći o značenju vraćanja 515 matičnih knjiga rođenih, umrlih i vjenčanih te knjiga državljana i registara, ministrica Antičević-Marinović je istaknula kako je taj korak 'važan za buduće odnose dviju zemalja, ali i za dobrobit građana Hrvatske jer se samo na osnovi njih mogu utvrđivati pitanja važna za osobna prava, a osobito u nastupu prema institucijama s javnopravnim ovlastima'. Ona je podsjetila da se radi o knjigama odnesenim iz dijelova Hrvatske koje su tada kontrolirali Srbi, uglavnom s područja Sisačko-moslavačke, Karlovačke, Ličko-senjske, Virovitičko-podravske, Požeško-slavonske, Zadarske i Šibenske županije. Prema riječima ministrice, sve knjige su u dobrom stanju. Na

jučerašnjem susretu Ingrid Antičević-Marinović i njen srbijanski kolega razgovarali su ponovo i o realiziranju ranijeg dogovora u svezi s kaznenim postupcima za ratna zlodjela koji se u Hrvatskoj vode protiv hrvatskih državljana srpske nacionalnosti. Prema njenim riječima, u interesu je i države i pojedinaca da optuženi budu osobno nazočni procesima pa je u tijeku popis takvih postupaka, kao i istražnih radnji koje se vode bez prisutnosti osumnjičenih. Ministrica pravosuđa obavijestila je da je 'revizija optužnih akata već u velikoj mjeri obavljena, a kazneni postupak koji je vođen protiv 249 osoba je obustavljen'. Srbijanski ministar pravde **Vladan Batić**, nakon susreta s Ingrid Antičević-Marinović, informirao je novinare da je Ministarstvo pravosuđa Hrvatske počelo s realiziranjem transfera osuđenih osoba u matičnu zemlju. Do sada su zahtjev za 'preseljenje' u srbijanske zatvore podnijela 43 osuđenika, dok transfer u Bosnu iz Hrvatske traži njih 70. Prije odobravanja zahtjeva nužno je dokazati državljanstvo zemlje primateljice, a cijela procedura provodi se po osnovi međusobnog sporazuma dviju zemalja. Za sada, iz SiCG za transfer u Hrvatsku postoji samo jedan zahtjev osuđenika koji zatvorsku kaznu od 15 godina (zbog kaznenog djela počinjenog u prometu) služi u Crnoj Gori."

"Glas javnosti", 25.11.2003.

ŠTA ĆE BITI SA ZAOSTALIM PENZIJAMA IZ HRVATSKE?

"BEOGRAD - Iako su se ovdašnji građani, a korisnici penzija iz Hrvatske, uveliko radovali sporazumu sa Hrvatskom po kom je od maja krenula redovna isplata penzija iz Hrvatske mnogi se sve češće u posljednje vreme pitaju šta će biti

penzijama zaostalim iz prethodnih godina.

'Sporazumom Savezne Republike Jugoslavije sa Republikom Hrvatskom nije predviđena isplata neisplaćenih razlika budući da se ovaj sporazum iz 1996. godine odnosi na period od 1. maja ove godine. Oni koji ovim nisu zadovoljni mogu da ulože žalbu i traže zaostale penzije u područnim jedinicama u Hrvatskoj čije rešenje za penziju poseduju, a po dobijenom odgovoru, koji je uglavnom negativan, da pokrenu sudski spor protiv njih - rekla je juče za 'Glas' **ALEKSANDRA TODOROVIĆ**, načelnik službe za ino penzije u Republičkom fondu za penzijsko i invalidsko osiguranje."

"Vjesnik", 26.11.2003.

U NOVOM SABORU 152 ZASTUPNIKA

"ZAGREB - U novom sazivu Hrvatskog sabora sjedit će 152 zastupnika, jedan više nego u prošlom. U XI. izbornoj jedinici (dijaspora) izabrana su četiri zastupnika - dva zastupnika manje nego 2000. Pripadnici nacionalnih manjina su Ustavnim zakonom o nacionalnim manjinama dobili pravo birati osam zastupnika, a ne pet, kako je bilo prije skoro četiri godine. U novom sazivu sjedit će predstavnici 15 stranaka (računajući i zastupnike nacionalnih manjina, koji su ujedno i članovi stranaka). U prošlom je sazivu na početku bilo 12, a na kraju 17 stranaka.

HDZ je sa 66 zastupnika ponovo najjača parlamentarna stranka. U deset izbornih jedinica u Hrvatskoj osvojila je 62 mandata, čemu treba pridodati i četiri zastupnika XI. izborne jedinice (dijaspora). SDP je osvojio 34 zastupnička mandata, a njegovi koalicijski partneri devet - IDS četiri, Libra tri, LS dva. Treća stranka postao je

HNS s 10 zastupnika, a njihov je koalicijski partner PGS osvojio jedan mandat. HSS je osvojio devet mandata u deset izbornih jedinica, čemu treba pridodati i **ZDENKU ČUHNIL** kao predstavnicu nacionalne manjine. Pravaši su osvojivši osam zastupničkih mjesta osjetno osnažili svoju poziciju. Veliko iznenađenje nedjeljnih izbora, Hrvatska stranka umirovljenika, osvojila je tri mjesta u Saboru, što je dovoljno za osnivanje kluba zastupnika. Tri zastupnika osvojila je i koalicija HSLs-DC - dvoje ih je iz redova HSLs, a jedna je zastupnica izabrana iz DC-a. Hrvatska demokratska seljačka stranka, zahvaljujući uspjehu **Ive Lončara**, ušla je u Sabor. Stranačke predstavnike, izabrane na manjinskim listama, imat će i SDSS (tri) i Stranka demokratske akcije (jednog)."

"Novi list", 27.11.2003.

PRETUČEN TAKSIST, ČLAN SDSS-A

"KNIN – Samostalna demokratska srpska stranka (SDSS) osudila je fizički napad na svoga člana iz Knina **Boška Marinkovića**. SDSS u priopćenju ocjenjuje da je do premlaćivanja vjerojatno došlo jer neki radikalni krugovi, 'ohrabreni izbornom pobjedom desnice, smatraju kako je došlo novo vrijeme za šikaniranje Srba'. PU šibensko-kninska priopćila je da se prekjucher dogodio verbalni, a nakon toga i fizički sukob između vozača autobusa poduzeća Kninpromet (30) i taksista (49) iz Knina. Vozač autobusa je taksista najprije više puta udario šakama optužujući ga da mu je preoteo putnike, a nakon toga ga je odvuкао na obližnju livadu i nastavio ga udarati nogama po tijelu, a zatim se udaljio autobusom. U kninskoj bolnici utvrđeno je da je taksist zadobio lakše

ozljede s mogućnošću prekvalifikacije u teže i pušten je na kućnu njegu. Protiv vozača autobusa policija je podnijela kaznenu prijavu. SDSS traži od aktualnih vlasti kao i od 'onih koji će odgovornost za sveukupno stanje u Hrvatskoj preuzeti za kratko vrijeme', energičnu istragu i sankcioniranje počinitelja incidenta u Kninu. Taksist **Marinković** izjavio je da ima obrtnicu i koncesiju za prijevoz putnika na kninskom području. Ocijenio je da ga se napalo zbog njegova nacionalnog podrijetla."

"Blic", 29.11.2003.

NOVI PRAVILNIK ZA IZBJEGLIČKE STANOVE

"BEOGRAD - Smatram da dobro radim svoj posao i zato mi ne pada na pamet da podnesem ostavku - izjavio je za 'Blic' **Ozren Tošić**, republički komesar za izbeglice, povodom zahteva više izbegličkih udruženja da podnese ostavku jer, kako oni smatraju, nije doprineo da se poboljša položaj izbeglih lica u Srbiji.

- Tačno je da nisam doprineo poboljšanju položaja nekih izbeglica i to čelnika jednog od izbegličkih udruženja koja traže moju ostavku. Na listi za dobijanje 28 stanova bili su ljudi iz udruženja koji su upravo i podneli zahtev za moju ostavku, ali nisu dobili stanove zbog sumnji da je tu bilo nečasnih rabota, pa je obustavljena raspodela tih stanova - kaže Tošić, dodajući da će pravilnik o raspodeli izbegličkih stanova biti gotov ovih dana.

Kada je reč o optužbama izbeglica da je izigrao dogovor prema kome će izbeglička udruženja zajednički sa Komesarijatom raditi na rešenju izbegličke sudbine, Tošić kaže da u Srbiji ima više od 150 izbegličkih udruženja i da on 'sarađuje sa svima onima koji rade za dobro-

bit izbeglica i čiji rad je koristan'.

- Komesarijat je ove godine zatvorio 120 kolektivnih izbegličkih centara, a za 8.000 ljudi koji su tamo živeli u neljudskim uslovima obezbeđen je bolji smeštaj. Širom Srbije gradi se 420 stanova koji će biti dodeljeni izbeglicama. Sa Bosnom i Hercegovinom potpisan je sporazum o povratku izbeglica, a radimo na potpisivanju takvog sporazuma i sa Hrvatskom. Vlada Srbije obezbedila je sredstva kako bi izbeglice iz Hrvatske u Srbiji mogle glasati na proteklim hrvatskim parlamentarnim izborima - kaže Tošić, uz ocenu da iza zahteva za njegovu smenu stoje sitnošičardžijski interesi onih koji bi sada pred izbore nešto da učare."

"Tanjug", 29.11.2003.

POVRATAK IZBJEGLICA, USLOV ZA INTEGRACIJU BALKANA U EVROPU

"BEOGRAD - Vlade balkanskih zemalja treba da ulože napor da stvore ambijent koji će pogodovati povratku izbeglica, zaključili su šefovi misija Organizacije za evropsku bezbednost saradnju (OEBS) i Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija sa izbeglice (UNHCR) u regionu, koji su se danas sastali u Beogradu, ističući da je povratak izbeglica jedan od uslova za potpuno integrisanje zemalja regiona u Evropu.

Sastanak šefova misija OEBS u Srbiji i Crnoj Gori, Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj i predstavnika UNHCR u ove tri države, održan u prostorijama Misije OEBS u Beogradu, deo je redovnih konsultacija predstavnika regionalnih kancelarija ove dve organizacije, navodi se u saopštenju beogradske kancelarije OEBS, uz opasku da su mu prethodili sastanci slične prirode u Sarajevu i Zagrebu."

POGINULI I NESTALI

"Vjesnik", 04.11.2003

AKCIJA "FENIKS": POLICIJA I TAJNE SLUŽBE TRAJE RATNE ZLOČINCE

"ZAGREB - Hrvatska se policija u posljednja dva tjedna intenzivno uključila u potragu za grobnicama u kojima su, na području koje je u vrijeme rata bilo pod srpskom okupacijom, pokopani ubijeni hrvatski civili i pripadnici oružanih snaga.

Vjesnik doznaje da je Ministarstvo unutarnjih poslova, u suradnji s obavještajnim agencijama i Vladinim uredom za zatočene i nestale osobe, pokrenuo akciju kodnog naziva 'Feniks' čiji je primarni cilj pronalazak tijela ubijenih, a akcijom će se prikupljati i informacije o počiniteljima ratnih zločina. Akcija 'Feniks' provodi se u nekoliko policijskih uprava, a koordinirana je iz zagrebačkog Odjela za ratne zločine MUP-a. Tajne službe su još ljetos od Vlade dobile smjernice za rad prema kojima im je jedan od prioriteta otkrivanje počinitelja ratnih zločina, te pomoć nadležnim službama u potrazi za osobama nestalim u ratu. Da se 'Feniks' zaista provodi neslužbeno nam je potvrdio izvor u Vladinu uredu za nestale. Dosad je već obavljeno nekoliko iskapanja na terenu i, kako doznajemo, u ponedjeljak je i šef Ureda, pukovnik **IVAN GRUJIĆ**, bio na mjestu jedne navodne tajne grobnice. Prema mnogim mišljenjima, do danas se u rasvjetljavanju događaja iz Domovinskog rata premalo napravilo. Najbolji primjer takvih tvrdnji je podatak da ni sedam godina od završetka rata nema službene statistike o broju žrtava. Govori se o 15.000 poginulih i još 1250 nestalih osoba, no nemoguće je dobiti konkretan i službeni podatak. Ne zna se točno koliko je bilo mrtvih i ranjenih, nema evidencije o tome kako su stradale ubijene osobe, o njihovoj dobi, spolu i slično. Neposto-

janje službenih podataka o ratnim stradalnicima potvrdio nam je i jedan Vladin dužnosnik koji je svjedočio na suđenju **SLOBODANU MILOŠEVIĆU** u Hagu. On je u svom svjedočenju koristio poluslužbene podatke skupljene uglavnom privatnim istraživanjem i, kako kaže, 'molio boga' da Milošević ili Sud ne zatraže da hrvatska vlada dostavi službeni dokument o žrtvama. Kolika je razlika između podataka kojima raspolažu državna tijela i stvarnih najbolje može posvjedočiti slučaj iz Sisačkomoslavačke županije. Naime, prema podacima kojima raspolažu tijela uprave te županije, na njihovom je području tijekom rata ubijeno 1500 osoba. Jedan od predstavnika braniteljskih udruga tog kraja proveo je privatno istraživanje, mjesecima obilazeći obitelji stradalih uglavnom na području Banije i došao do poimeničnog popisa oko 2100 poginulih. Dakle, državna je birokracija 'ispustila' oko 600 ratnih žrtava.

Ni 1250 osoba koje se vode kao nestale ne mora biti konačan broj. Naime, na toj su listi samo osobe koje je netko prijavio kako nestale, a kako se zna da je u vrijeme rata bilo slučajeva da su ubijene cijele obitelji, dio nestalih vjerojatno nitko nije prijavio, pa ih nema u statistikama."

"Novi list", 05.11.2003.

EKSHUMACIJA U DONJEM LAPCU TE NA DRUGIM LOKALITETIMA

"DONJI LAPAC – Nakon što su prije tjedan dana prilikom čišćenja ruševina u središtu Lapca pronađeni dijelovi ljudskih kostura, već šesti dan traju iskapanja. Uz djelatnike Vladinog ureda za zatočene i nestale ekshumaciji su nazočni državni odvjetnik Županijskog suda u Gospiću **PAVAO RUKAVINA**, sudac

istražitelj i predsjednik Županijskog suda u Gospiću Pavao Rukavina, predstavnici OSCE-a Područnog ureda Knin, predstavnici Haškog suda kao i tim sa Zavoda za sudsku medicinu iz Beograda. U zgradi u kojoj su pronađeni posmrtni ostaci još uvijek nepoznatih osoba prije rata se nalazila trgovina pa su razasuti dijelovi kostura pronađeni među hrpama nagorelih cigala, građevinskog materijala i polica kakve se koriste za slaganje robe...

Zgrada u kojoj su pronađeni dijelovi ljudskih kostura nalazi se u samom središtu Donjeg Lapca, na Trgu Nikole Tesle br. 14. Od mještana i nazočnih djelatnika MUP-a niti uz najbolju volju nismo uspjeli doznati je li riječ o ljudima koji su tu živjeli pa su se u trenutku oštećenje zgrade našli zatrpani ili su poginuli negdje drugdje i potom preneseni u prizemlje zgrade i tu pokopani. S obzirom na činjenicu da je spomenuta zgrada teško oštećena trećega dana 'Oluje' u topničkim borbama oko Donjeg Lapca, moguće je da su se ljudi sklonili u prizemlje i potom stradali pod ruševinama. Nekolicina mještana Donjeg Lapca koji su znatiželjno promatrali ekshumaciju tvrde kako ne znaju o kome je riječ. Želeći očistiti ruševinu, građevinari su prije tjedan dana podigli hrpu materijala i razbacali kosti pa će biti teško odgonetnuti položaj u kojemu su se tijela nalazila. Upravo će ta činjenica otežati zaključak je li nesretnike smrt zatekla u zgradi ili su njihova tijela donesena tijekom asanacije terena odmah nakon 'Oluje'."

"Večernje novosti", 15.11.2003.

ENIGMA ZA JOŠ DVOJICU

"PODGORICA - Ukoliko postupak identifikacije posmrtnih ostataka dvojice rezervista, pripadnika bivše JNA iz nikšićko-

POGINULI I NESTALI

šavničke grupe, koji su nedavno pronađeni u Međi kod Mostara, pokaže da se zaista radi o **BORIVOJU ZIROJEVIĆU** i **LUKI GAZIVODI**, onda će i na tu višegodišnju enigmu biti stavljena tačka. DNK metodom u Banjaluci su još ranije utvrđeni posmrtni ostaci petorice njihovih saboraca **RADOMIRA VULIĆA**, **DRAGOMANA DOKNIĆA**, **DRAGANA JAKOVLJEVIĆA**, **PAVLA POPOVIĆA** i **RATKA SIMOVIĆA**. - Na sastanku u Nikšiću smo se dogovorili da se posmrtni ostaci boraca iz Banjaluke dopreme na VMA u Beograd gde bi se obavio dodatni pregled i omogućio uvid predstavnicima porodica u stanje posmrtnih ostataka - kaže **RADAN NIKOLIĆ**, predsjednik Udruženja boraca Crne Gore ratova od 1990. godine. 'Novosti' su u više navrata pisale o tragičnoj sudbini rezervista, kao i zverstvima kojima su bili izloženi od paravojnih hrvatskih formacija. Jeziva su svedočenja i hrvatskih zatočenika, koji su opisali najmonstruoznija izživljavanja nad borcima takozvane nikšićko-šavničke grupe, zarobljene 1992. godine na dubrovačko-hercegovačkom ratištu. Iz ove grupe još uvek se, kao nestali, vode **ŠAVNIČANI NEDELJKO JANKOVIĆ**, **RADIVOJE PETKOVIĆ** i **MILJAN ŠUŠIĆ**, zarobljeni 6. juna 1992. godine kod Čepikuća, kao i Nikšićanin **MILOŠ PERUNOVIĆ**, zarobljen 14. juna 1992. u Buni kod Mostara."

"Novi list", 29.11.2003.

JUČER U OSIJEKU IDENTIFICIRANO 12 ŽRTAVA SRPSKE AGRESIJE

"Na Medicinskom fakultetu u Osijeku metodom DNK identificirano je 12 hrvatskih branitelja i civila ubijenih u tijeku velikosrpske agresije, ekshumiranih iz masovne grobnice u Negoslavicima.

U Negoslavicima u Vukovarsko-srijemskoj županiji do sada

su otkrivene četiri masovne grobnice iz kojih je ekshumirano 46 žrtava. Pretpostavlja se da su žrtve dovedene iz Berka, Vukovara, Sotina i Svinjarevac a pokopane u Negoslavicima, kazao je pukovnik **IVAN GRUJIĆ**, pročelnik Vladina Ureda za nestale i zatočene.

Od prvih 12 identificiranih žrtava sedam je civila, uglavnom iz Berka, a pet je hrvatskih branitelja iz Vukovara, Zagreba, Jastrebarskog i Brezovice. Sumnja se da u Negoslavicima ima još masovnih grobnica.

Na fotografiji: Posmrtni ostatke identificirali su članovi obitelji ubijenih žrtava."

"Glas srpske", 07.11.2003.

SARADNJA SA HRVATSKOM

"BANJA LUKA - Predstavnic kancelarija za traženje nestalih iz Republike Srpske i Hrvatske dogovorili su juče u Banjoj Luci da u narednih desetak dana riješe pojedine slučajeve nestalih sa obje strane. Na sastanku u Banjoj Luci usaglašeni su i poslovi koji bi trebalo da budu obavljani u narednih šest mjeseci, a podržani su i raniji zaključci koji se odnose na obostrano prisustvo iskopavanjima posmrtnih ostataka i identifikacijama u Srpskoj, odnosno Hrvatskoj.

Kancelarije će, osim toga, razmijeniti dokumente koji će pomoći u preliminarnoj identifikaciji već pronađenih tijela. Prema riječima predsjednika hrvatske Kancelarije za zarobljene i nestale **IVANA GRUJIĆA** u Hrvatskoj je do sada pronađeno i iskopano 138 masovnih i nekoliko zajedničkih grobnica, kao i više od 1.200 grobnih mjesta.

- Odmah poslije akcija 'Bljesak' i 'Oluja' utvrdili smo da je stradalo oko hiljadu ljudi. Od tog broja, iskopano je pet stotina, od čega je polovina identifikovana uz pomoć nadležnih iz Republike Srpske i Srbije i Crne

Gore - tvrdi Grujić. Direktor Kancelarije za traženje zarobljenih i nestalih lica Republike Srpske **ALEKSANDAR RADETA** istakao je da će obje strane nastojati da njihova saradnja krene uzlaznom putanjom.

- Pridržavali smo se prethodno zaključenih sporazuma i nastojaćemo da otklonimo neke nejasnoće i probleme koji su se u međuvremenu pojavili u radu - kazao je Radeta.

Sastanku u Banjoj Luci prisustvovao je i predsjednik Dokumentaciono-informacionog centra 'Veritas' SAVO ŠTRBAC kao i predstavnici Međunarodne komisije za nestala lica."

"Politika", 26.11.2003.

OSNOVANA KOMISIJA ZA NESTALA LICA

"Savjet ministara formirao je državnu komisiju za rešavanje pitanja nestalih lica sa teritorije Srbije i Crne Gore u oružanim sukobima na prostoru bivše Jugoslavije i Kosovu, objavljeno je u 'Službenom listu' SCG.

Prema odluci Saveta ministara, Komisija za nestala lica zadužena je da prati, proučava i utvrđuje predloge za rešavanja pitanja nestalih lica iz SCG na prostoru bivše Jugoslavije i Kosova, kao i da izvršava obaveze koje proizilaze iz međunarodnih ugovora i sporazuma koji se odnose na rešavanje pitanja nestalih lica.

Komisija bi trebalo i da koordinira rad nadležnih organa i organizacija u postupku traženja nestalih lica, ekshumacija i identifikacija, kao i da saraduje sa nadležnim organima, porodicama i udruženjima nestalih lica radi rešavanja statusnih pitanja nestalih i humanitarnih pitanja njihovih porodica.

Za predsjednika Komisije za nestala lica imenovan je **GVOZDEN GAGIĆ** iz Koordinacionog centra za Kosovo."

POGINULI I NESTALI

GROBLJE GRAČAC

IDENTIFIKACIJE

Porodice lica ekshumiranih i preliminarno identifikovanih sa Gračačkog groblja, koje suputovala 24.11.2003. godine, na Zavod za sudsku medicinu u Zagrebu, potvrdile su identifikaciju slijedećih lica:

MILIĆ PETAR sin Petra, rođen 20.03.1942. godine u Žegarju kod Obrovca i **SEKULIĆ DARINKA** kći Đure, rođena 08.03.1924. godine u Štikadi kod Gračaca.

Za slijedeća lica od članova porodice uzeti su uzorci za DNK-a analizu:

DRAGIČEVIĆ JOVO sin Bogdana, rođen 08.08.1952. godine u Golubiću kod Obrovca; **VESELINović MILKA** kći Sretka, rođena 08.11.1960. godine u Štikadi kod Gračaca; **JELAČA MARIJA** kći Jove, rođena 24.08.1913. godine u Kijanima kod Gračaca; **BOLTA SAVA** kći Nikole, rođena 1920. godine u Kijanima kod Gračaca; **JAJIĆ DUŠAN** sin Petra, rođen 06.05.1941. godine u Žegarju kod Obrovca; **DUKIĆ MILJENKO**

sin Nikole, rođen 13.01.1949. godine u Sarajevu; **SOVILJ VLADE** sin Mile, rođen 27.11.1931. godine u Kijanima kod Gračaca, **JELAČA SMILJANA**, rođena 25.07.1915. godine u Kijanima kod Gračaca; sestra i brat **SOVILJ MIRA**, rođena 03.09.1950. godine i **RADOMIR**, rođen 14.02.1952. od oca Branka, rođeni u Kijanima kod Gračaca; **BOGUNOVIĆ MARIJA** kći Jakova, rođena 1910. godine u Otriću kod Gračaca; **SOVILJ DANICA** kći Miladina, rođena 1932. godine u Deringaju kod Gračaca; **GAGIĆ STANA** kći Spasenija, rođena 1922. godine u Zelengradu kod Obrovca i **ORLIĆ MOMČILO** sin Dane, rođen 20.10.1933. godine u Visuću kod Korenice.

Za **TOJAGIĆ MILKU**, rođenu 04.05.1913. godine u Gračacu nismo uspjeli pronaći porodicu i za **TRBULIN DRAGANA** sina Đure, rođenog 1938. godine u Srbu kod Donjeg Lapca porodica nije putovala.

POJEDINAČNE EKSHUMACIJE

Istoga dana (24.11.2003.) u Zagreb je putovala i porodica od **CARIĆ ZDRAVKA** sina Branka, rođenog 12.10.1955. godine u Garavica-ma kod Bihaća, koji je poginuo u akciji "Oluja" i bio pokopan u Ličkom Petrovom Selu odakle je i ekshumiran, kao i porodica **BUNČIĆ DUŠANA** sina Đure, rođenog 01.02.1926. godine u Džaperovcu, opština Vojnić koji je takođe poginuo za vrijeme akcije "Oluja" u svome selu, gdje je bio i pokopan.

Za obadvojicu su od članova porodica uzeti uzorci za DNK-a analizu.

Dana 26.12.2003. godine u Zagreb na Zavod za sudsku medicinu su bile pozvane i porodice **MATIJEVIĆ CVIJANA** sina Miloša, rođenog 10.12.1924.

godine u Bijelom Klancu kod Krnjaka i njegove supruge **MATIJEVIĆ DESANKE** kći Đure, rođene 20.04.1925. godine, obadvoje za vrijeme akcije Oluja ostali kod svoje kuće gdje su ubijeni, a potom i spaljeni. Njihovi posmrtni ostaci su bili pokopani, a sada i ekshumirani od strane hrvatskih vlasti.

Kao i porodica **VUKOVIĆ JELE** kći Jeremije, rođene 1907. godine u Ožegovcima kod Pakraca koja je nestala još u decembru 1991. godine na području sela Glavice kod Pakraca i **BOŽIĆ NIKOLE** sina Miloša, rođenog 11.10.1967. godine u Krnjaku, koji je poginuo za vrijeme "Oluje" na području Gornjeg Budačkog, a pokopan na groblju u Tušiloviću.

Za navedena lica članovi

SAHRANE

GROBLJE ERVENIK KOD KNINA

Dana 27.10.2003. godine na groblju u Erveniku, sahranjeni su posmrtni ostaci **VUJANIĆ MARKA** sina sina Laze, rođenog 1925. godine u Erveniku kod Knina

GROBLJE NOVI SAD

Dana 14.11.2003. godine na Gradskom groblju u Novom Sadu sahranjeni su posmrtni ostaci bračnog para **GRUBIŠIĆ MARIJE** kći Milana, rođene 14.02.1913. godine i **NIKOLE** sina Laze, rođenog 17.01.1908. godine u Cerovcu kod Gračaca.

GROBLJE NEBLJUSI KOD DONJEG LAPCA

Dana 25.11.2003. godine na mjesnom groblju u Nebljusima kod Donjeg Lapca sahranjeni su posmrtni ostaci **BANJANIN PERKE**, rođene 12.05.1913. godine u Nebljusima.

porodica su podnijeli zahtjev za ekshumaciju direktno Uredu Vlade RH za zatočene i nestale u Zagrebu i od njihovih porodica su ranije uzeti uzorci krvi za DNK-a metodu, a pošto je ista bila pozitivna, sada su pozivani na konačnu identifikaciju.

* * *

Obavještavamo porodice lica nestalih na području Hrvatske da se, ukoliko raspoložu informacijama o mogućem mjestu ukopa njihovog nestalog rođaka, mogu direktno pismenim putem obratiti Uredu Vlade RH za zatolene i nestale (Prisavlje broj 14, Zagreb) sa svim prikupljenim podacima o identitetu traženog lica i mogućoj lokaciji ukopa, kako bi mogli učiti u program pojedinačnih ekshumacija.

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI PROTIV SRBA U REPUBLICI HRVATSKOJ

UHAPŠEN DUKIĆ DMITAR

Dana 02.11.2003. godine na graničnom prelazu u istočnoj Slavoniji Hrvatska policija uhapsila je Srbina DMITRA DUKIĆA sina Mile, rođenog 09.03.1951. godine u selu Deringaj, opština Gračac, kada je sa putnom ispravom SCG pokušao ući u Hrvatsku.

Dmitar je do 1992. godine radio u SUP-u Split, kao diplomirani pravnik na rukovodećem mjestu. U avgustu 1992. godine, pod sumnjom da je počinio krivično djelo zloupotrebe službenog položaja, najprije je smjenjen sa rukovodećeg položaja a zatim suspendovan sa posla i stavljen pod stalnu prismlotru. Kao dugogodišnji radnik SUP-a sa suprugom i dvoje djece stanovao je u adaptiranom potkrovlju, odakle je krajem 1993. deložiran, a u taj stan se uselio jedan invalid Hrvatske vojske. Našavši se na ulici i bez posla, Dmitar je sa porodicom uskoro napustio Split i preko Slovenije i Mađarske stigao u Novi Sad gdje je živio sve do dana hapšenja.

Doznali smo da je Dmitar u toku ove godine u odsutnosti nepravosnažno osuđen na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine i četiri mjeseca. Sada se nalazi u zatvoru Bilice u Splitu.

Veritas

"Politika", 03.11.2003.

OSLOBOĐEN BIVŠI PORUČNIK JNA

"ZAGREB - Posle trećeg suđenja bivšem poručniku JNA **IVICI JELUŠIĆU** sud u Šibeniku je odlučio da ga zbog nedostatka dokaza oslobodi optužbe za ratni zločin ubistva ranjenog pripadnika hrvatske specijalne jedinice MUP-a **MARINKA KARDOVA** iz

Vodica, na šibenskom mostu 1991. godine.

Prvi put Jelusić je osuđen u odsutnosti na 12 godina zatvora, a drugi put – kada je na njegov zahtev obnovljen taj postupak – osuđen je na 15 godina zatvora. Međutim, Vrhovni sud je zbog uočenih propusta i povreda postupka ukinuo tu presudu i naložio treće suđenje, koje je dovelo do oslobađajuće presude. Za sve to vreme od 1999. godine – Ivica Jelusić se nalazio u zatvoru."

"Slobodna dalmacija", 08.11.2003.

PET GODINA ZATVORA ZA POKUŠAJ UBOJSTVA

"DUBROVNIK - Nepravomoćnom je presudom Županijskog suda u Dubrovniku optuženik **MILORAD PANTELIĆ** (36) iz Herceg Novog oglašen je krivim za kazneno djelo pokušaja ubojstva te je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od pet godina. Pantelić je oglašen krivim jer je 2. prosinca 1991. godine oko 23.30 sati u Herceg Novom, nakon što je u svom stanu zatekao **IVANA BAGOJU**, odlučio njega ubiti. Ivan Bagoje je inače bio dugogodišnji prijatelj njegove majke, a u Herceg Novi je koncem te ratne godine došao u najmeri da oslobodi svog sina koji je u Konavlima bio zarobljen, te ga je jugosoldateska zatvorila u zloglasni logor Morinj...

Inače, Pantelić je uhićen još 10. veljače ove godine kad je kasno navečer s kamionom HN 160-64 pokušao ući preko graničnog prijelaza Karasovići-Debeli brijeg u Hrvatsku. Od tada se Pantelić nalazi u pritvoru Okružnog zatvora u Dubrovniku, a navedenom je presudom taj pritvor produljen do pravomoćnosti i to najkasnije do veljače 2005. godine."

"Večernji list", 08.11.2003.

ŠESTOGODIŠNJAK JE VJERODOSTOJAN SVJEDOK UBOJSTVA SVOGA OCA

"VIROVITICA - **BRANKU OLIVERU** (49) iz Darde jučer je počelo suđenje pod optužbom da je u Voćinu 13. prosinca 1991. godine, gdje je tada živio, zajedno s ostalim pripadnicima 'Voćinske čete', u dvorištu **ŠIMIĆ JAGE** u Voćinu, ubio iz pištolja **BRANKA MEDIĆA**. Tada je u dvorištu ubijeno šestoro civila, a **B. OLIVERA** za ubojstvo tereti sin ubijenog **DANIJEL MEDIĆ** (18) koji tvrdi da je s obližnjeg puta promatrao ubojstvo oca. Neuropsihijatrijska vještakinja dr. **DUBRAVKA KOCIJAN - HERCIGONJA** izjavila je da je šestodnevno promatranje **DANIJELA MEDIĆA** pokazalo da se njegova izjava može smatrati vjerodostojnom. Saslušana su i šestorica svjedoka, a prema izjavi predstavnika Ureda OSCE-a iz Pakraca, suđenje se odvija korektno."

"Večernji list", 12.11.2003.

IVANKA SAVIĆ OPTUŽENA ZA PROKAZIVANJA I KRAĐE

"VUKOVAR - Pred vijećem Županijskog suda u Vukovaru, kojem je predsjedao sudac **NIKOLA BEŠENSKI**, jučer je počelo suđenje **IVANKI SAVIĆ** (77) iz Vukovara, koju optužnica tereti da je između listopada 1991. i travnja 1992. u Vukovaru, za agresije i okupacije počinila ratni zločin protiv civila. Prema optužnici, koju zastupa zamjenik županijskoga državnog odvjetnika **EMIL MITROVSKI**, prokazivala je Hrvate i druge nesrbe koji su branili grad. Dolazila je u društvu neprijateljskih pa su nakon njezina prokazivanja izdvojeni **BLAŽENKA GARVANOVIĆ** i **JANOŠ BARNA**, i od tada im se gubi trag. U društvu neprijateljskih vojnika

SUDSKI POSTUPCI PROTIV SRBA U REPUBLICI HRVATSKOJ

zatraživala je Hrvate, više puta dolazila u kuću **MARIJE BLAZNIĆ** govoreći joj da je od sada njezina sluškinja, a i ukrala joj je posteljinu, posuđe i još neke predmete.

U Osijeku je 1994. zbog toga u odsutnosti osuđena na osam godina zatvora, a ovo je obnova toga postupka pa se brani sa slobode.

Iako je prvo izjavila da će se braniti šutnjom, nakon savjetovanja s braniteljem po službenoj dužnosti **IVANOM MAČVANINOM** pristala je odgovarati na pitanja. 'Sve su to tračevi a ne optužnica', rekla je optužena, a sudac Bešenski više puta ju je upozoravao na poštivanje suda i pristojno ponašanje. 'Kada sam 1992. godine s kćeri i skupinom prognanika iz Vukovara došla u Osijek, trebalo je žrtveno janje pa sam osuđena kao četnikuša. Znam da je Bog stvorio čovjeka a ne Hrvata, Srbina ili Slovenca'. Branila se da za Blaženku Garvanović i Janoša Barnu nika da nije čula, a u 'Veleprometu' je bila kao i svi Vukovarci, i ovdje su je nazivali ustaškinjom jer ima zeta Hrvata koji je bio u logoru a danas živi u Rovinju."

"Novi list", 21.11.2003.

UMRO GENERAL ŽIVOTA PANIĆ

"BEOGRAD - Nekadašnji načelnik glavnog stožera Vojske bivše Jugoslavije, general-pukovnik **ŽIVOTA PANIĆ**, koji je zapovjedao vojnim akcijama na početku rata na prostoru bivše Jugoslavije, umro je u srijedu u Beogradu u 70. godini, priopćeno je u četvrtak. Panić je često spominjan tijekom suđenja bivšem srpskom i jugoslavenskom predsjedniku **SLOBODANU MILOŠEVIĆU** u Hagu, ali protiv njega nije podignuta haška optužnica. On je, međutim, među deset osoba iz vrha bivše JNA i civilnih vlasti samozvane

'Republike Srpske Krajine' protiv kojih je županijsko državno odvjetništvo u Vukovaru u veljači ove godine podiglo optužnicu zbog kaznenih djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava, počinjenih u vrijeme srpske agresije i okupacije Vukovara."

"Vjesnik", 27.11.2003.

POČELO SUĐENJE ZA TOPNIČKE NAPADE NA ZADAR

"ZADAR - Na Županijskome sudu u Zadru u srijedu je, nakon dvomjesečne stanke, započelo suđenje u odsutnosti **ČASLAVU KOSTIĆU**, pukovniku JNA te još trojici jugo oficira: potpukovniku **LJUBOMIRU CVJETANU**, te kaptanima **SAUDU HASOVIĆU** i **ZORANU TADIĆU** za kazneno djelo protiv civilnog stanovništva. U optužnici, koja je podignuta 1995. godine, tereti ih se za za ratni zločin protiv civilnoga stanovništva. Navodi se da su optuženici u rujnu i listopadu 1991. godine kao časnici nekadašnje JNA, tada smješteni u vojarnama 'Đuro Đaković' i 'Marko Orešković' u Zadru, izdavali zapovijedi za borbena djelovanja protivno međunarodnim konvencijama i ratnim običajima. Prema njihovim zapovijedima njima potčinjeni vojnici iz minobacača, protuzračnih strojnica, topova i automatskog oružja bez vojnih potreba i izbora cilja gađali su civilne objekte u svim dijelovima Zadra. Posljedica je bila ranjavanje i smrt najmanje dvoje civila te materijalne štete na stambenim i gospodarskim objektima, navodi se dalje u optužnici. Pod predsjedanjem sutkinje Županijskog suda **EMKE MOKOVIĆ** u srijedu je saslušano nekoliko svjedoka koji su u to vrijeme bili časnici i dočasnici JNA. Završne riječi obrane i optužbe očekuju se u utorak za kada je najavljen nastavak rasprave."

INTERPOL

"Vjesnik", 19.11.2003.

U NORVEŠKOJ UHAPŠEN MILAN GOJKOVIĆ

"ZAGREB - **MILAN GOJKOVIĆ** (57), hrvatski državljanin srpske nacionalnosti u odsutnosti pravomoćno osuđen na 20 godina zatvora zbog ratnih zločina na području Vukovara, u pritvoru u Norveškoj čeka odluku o mogućem izručenju Hrvatskoj, dozna je se u utorak u Ministarstvu pravosuđa. 'Hrvatska je izručenje Milana Gojkovića zatražila krajem rujna ove godine nakon što ga je norveška policija uhitila na temelju međunarodne tjeralice koju je Hrvatska raspisala u srpnju 2002.', izjavio je za Hinu pomoćnik ministrice pravosuđa **ZDRAVKO STOJANOVIĆ**. Dodao je da je u tijeku postupak izručenja pred norveškim sudom koji će odlučiti hoće li odobriti izručenje kako bi Gojković kaznu odslužio u Hrvatskoj. Gojkovića, zvanog **Dojč**, osječki je Županijski sud 1996. kao pripadnika srpskih paravojnih postrojbi osudio na 20 godina zatvora zbog zločina nad ranjenicima, bolesnicima i zarobljenicima, te pomaganja u zločinu protiv civila na području Vukovara na dan okupacije grada, 18. na 19. studenoga 1991. U veljači 1997. presuda je postala pravomoćna, a njome je Gojković proglašen krivim da je nakon ulaska JNA i paravojnih postrojbi u Borovo Naselje nožem zaklao zarobljenoga hrvatskog policajca, iz kolone izdvojio nekoliko civila koji su kasnije strijeljani, te zlostavljao ranjenog pripadnika ZNG-a. Slučajem Milana Gojkovića u ponedjeljak i utorak bavili su se norveški mediji koji traže odgovor na pitanje kako je moguće da osoba osuđena za ratni zločin već pet godina radi i živi u Norveškoj, odnosno kako je Gojković 1999., samo godinu dana nakon dolaska u Norvešku, mogao dobiti radnu i boravišnu vizu."

SUDSKI POSTUPCI PROTIV HRVATA U REPUBLICI HRVATSKOJ

"Vjesnik", 03.11.2003.

ODVJETNICI GAVRONA I HUBELIĆA ŽALIT ĆE SE NA OPTUŽNICU

"SISAK - Županijsko državno odvjetništvo u Sisku dostavilo je 23. listopada Županijskom sudu optužnicu protiv prvookrivljenog **STANISLAVA GAVRONA** i drugookrivljenog **IVANA HUBELIĆA**. Smatra se da postoji osnovana sumnja da su oni 5. travnja 1992. godine u Blinjskom Kutu, kao pripadnici Policijske uprave Sisak, usmrtili **NIKOLU DROBNJAKA** pucnjevima iz automatske puške, a mrtvo tijelo ostavili u vodi u Poli kod Komareva. 'Sumnja se da su Gavron i Hubelić, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata, počinili kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva', rekao je predsjednik Županijskog suda u Sisku, **DANKO KOVAČ**. Dodao je da optužnica nije stupila na snagu jer još nisu podneseni prigovori. 'Mislim da stranke još nisu primile optužnicu ali je taj postupak u tijeku', izjavio je Kovač i podsjetio kako je u optužnici predloženo i produljenje pritvora, u kojem se Gavron i Hubelić nalaze od 23. lipnja. Pod pretpostavkom da optužnica postane pravomoćna onda će, s obzirom da se radi o pritvorskom predmetu, u kratkom roku biti zakazana glavna rasprava. Ukoliko se povodom prigovora ili po zahtjevu suca predmet vrati u istragu onda bi ponovno išao postupak kontrole optužnice. U praksi se rijetko događa da se nakon prigovora postupak obustavlja u toj fazi, objasnio je predsjednik Županijskog suda. Predsjednica vijeća u tome postupku bit će vjerojatno sutkinja **MELITA AVEDIĆ**. Kovač je ustvrdio kako nije bilo pritisaka na sud, a na to se nije žalio ni istražni sudac Ivica Pleše. 'Okupljanje i prosvjedo-

vanje građana pred zgradom suda ljetos, prilikom privođenja osumnjičenih, prestalo je nakon što smo ljudima objasnili da će se tijekom postupka strogo poštivati zakon. Rasprave u ovom slučaju bit će javne', napomenuo je Kovač. Tijekom istrage ispitano je 40-ak svjedoka, a desetero će ih biti pozvano na sud, iako svi svjedoci nisu i očevici. Branitelj prvooptuženog **ŽELJKO STANKOVIĆ** i braniteljica drugooptuženog **NATAŠA PIFAR MIHELIĆ** proteklog petka primili su optužnicu. Kako doznajemo, oni će podnijeti prigovor, a podnijeli su i žalbu protiv rješenja o produljenju pritvora Gavronu i Hubeliću."

"Novi list", 04.11.2003.

KNINJANINA UBO NOŽEM PRED DISKOKLUBOM

"PULA - **PREDRAGU MARINKOVIĆU**, 25-godišnjaku iz Pule koji je proteklog petka uz kaznenu prijavu za pokušaj ubojstva 23-godišnjeg Kninjanina **DRAŽENA MARTIĆA** prepraćen u istražni centar Županijskog suda u Puli, istražni je sudac **EUGEN PUSTIJANAC** jučer odredio pritvor.

Prema informacijama koje smo dobili od glasnogovornice PU istarske **ŠTEFANIJE PROSENJAK - ŽUMBAR**, 23-godišnji Kninjanin bio je u četvrtak navečer u diskoklubu 'Uljanik' gdje se navodno posvađao s Marinkovićem. Nakon izlaska iz 'Uljanika', u petak oko 3.30 sati, u Dobrilinoj je ulici Marinković prišao Draženu Martiću i ubo ga nožem u truh. Ozlijeđeni je sam nazvao policiju te je prebačen u pulsku Opću bolnicu gdje je zbog teških ozljeda operiran. Martić je naime proboden u desnu stranu truhu gdje se nalaze jetra i drugi organi i premda se nakon operacije nalazi izvan životne opasnosti, upitan je tijekom njegovog opora-

vka. Predrag Marinković, poznat policiji i po drugim kaznenim djelima i prekršajima, u petak je proveo cijeli dan na kriminalističkoj obradi u pulskoj postaji te je uz kaznenu prijavu za pokušaj ubojstva prepraćen istražnom sucu, koji mu je najprije odredio zadržavanje, a jučer i pritvor."

"Vjesnik", 06.11.2003.

ROŽIĆ OSLOBOĐEN OPTUŽBE

"ZAGREB, 05.11 - **IVICA ROŽIĆ** (42) oslobođen je u srijedu na Županijskom sudu u Zagrebu po svih 14 točaka optužnice koja ga je teretila za postavljanje mina iznenađenja na imanja Srba povratnika na području Like. Rožića se teretilo da je u razdoblju od 1996. do 1998. godine postavljao mine koje su usmratile 7 osoba, a više ih je bilo teško ranjeno.

U obrazloženju presude sudac Miroslav Šovanj naveo je kako nitko od preživjelih žrtava nije znao tko je postavio mine te da nema nikakvih materijalnih tragova koji bi teretili Rožića već samo indicije iz iskaza bivšeg policajca Ivana Tomljenovića i djelatnika MUP-a Stipe Novakovića. Te su indicije bile dovoljne za podizanje optužnice ali ne i za osuđujuću presudu, rekao je sudac Šovanj i dodao: "te indicije nisu zatvorile potreban krug da bi postale dokaz"...

...Ivica Rožić je nakon presude pušten iz pritvora. Njemu se sudilo i u procesu "Gospićkoj skupini", za ubojstva srpskih civila u Gospiću 1991. godine, a i tom je postupku prošle godine nepravomoćno oslobođen. Po riječima spomenutog Stipe Novakovića policija je protiv Rožića podnijela i kaznenu prijavu zbog ubojstva Milana Levara koji je poginuo u eksploziji mine u Gospiću 2000. godine. Prijava međutim do danas nije procesuirana."

SUDSKI POSTUPCI

PRED HAŠKIM TRIBUNALOM

“Vjesnik”, 04.11.2003.

TUŽITELJSTVO NAJAVILO PROŠIRENJE OPTUŽNICE

“HAAG/ZAGREB - Tužiteljstvo Haškog suda najavilo je u ponedjeljak na Statusnoj konferenciji u slučaju **IVICE RAJIĆA** proširenje optužnice protiv tog bivšeg zapovjednika HVO-a. Haški sud je prije osam godina optužio Ivicu Rajića, zapovjednika druge operativne skupine HVO-a iz Kiseljaka, za pokolj više desetaka muslimanskih civila u selu Stupni Dol, počinjen 23. listopada 1993., te za razaranje tog sela. Na Statusnoj konferenciji je objavljeno da je Tužiteljstvo 23. listopada uputilo podnesak kojim najavljuje proširenje optužnice za još sedam točaka. Proširenje će se odnositi, kako je najavljeno, na iste događaje, isto vremensko razdoblje i isto područje kao i u prvobitnoj optužnici. Sudsko vijeće je Rajićevu branitelju Željku Olujiću odobrilo produženje roka za očitovanje o proširenoj optužnici s 30 na 45 dana, pod uvjetom da vijeće prije toga prihvati njezino proširenje.

Protiv Rajića optužnica je podignuta u kolovozu 1995.. Prema njoj, Rajić je zapovjedio napad na civile u Stupnom Dolu i nije poduzeo mjere sprječavanja takvog napada, izazivajući tako smrt i ranjavanja.”

“Tanjug”, 04.11.2003.

NASTAVLJENO SVEDOČENJE LORDA OVENA

“HAG - Suđenje bivšem predsjedniku Srbije i Jugoslavije **SLOBODANU MILOŠEVIĆU** nastavljeno je danas pred Haškim tribunalom unakrsnim ispitivanjem lorda **DEJVIDA OVENA**, evropskog mirovnog posrednika u bivšoj Jugoslaviji od 1992. do 1995. godine, koji je u glavnom iskazu

izjavio da je - kad je reč o ratu u Bosni i "slučaju Srebrenica" - na svim stranama bilo "veoma malo ljudi koji se ni za šta ne bi mogli okriviti”.

Po Ovenovim rečima, Milošević jeste imao "nespornu moć" nad srpskim liderima u Bosni, ali je uvek njima prepuštao da donesu konačnu odluku. Oven Miloševiću najviše zamera što nije iskoristio svoj uticaj da se do rešenja dodje ranije i što, prekidom pomoći bosanskim Srbima, na njih nije izvršio vojni, politički i ekonomski pritisak.”

“Tanjug”, 04.11.2003.

TRIBUNAL ZAHTEVA PSIHIJATRIJSKU EKSPERTIZU ZA KOVAČEVIĆA

“HAG - Sudije Haškog tribunala za zločine počinjene u bivšoj Jugoslaviji zatražile su danas psihijatrijsku ekspertizu za bivšeg oficira Jugoslovenske narodne armije **VLADIMIRA KOVAČEVIĆA**, optuženog da je učestvovao u bombardovanju Dubrovnika 1991. godine. Haške sudije su time, kako prenosi AFP, odgovorile na zahtev advokata optuženog, koji tvrdi da njegov klijent "zbog psihijatrijskih problema nije u stanju da prizna ili opovrgne optužnicu za ratne zločine". "Moj klijent se žali na kalustrofobiju, zahtevam stoga psihijatrijsku procenu njegovog zdravlja", rekao je advokat danas u sudu.”

“B92”, 06.11.2003.

TUŽILAŠTVO HAŠKOG SUDA TRAŽILO SPAJANJE PROCESA OPTUŽENIMA ZA KOSOVO

“Hag - Kako saznaje B92 Tužilaštvo Haškog tribunala zatražilo je od Suda spajanje procesa koji će se voditi protiv četvorice generala vojske i policije **PAVKOVIĆA**, **LAZAREVIĆA**, **LUKIĆA** i **DJORDJEVIĆA**, sa proce-

som koji se vodi protiv trojice bivših funkcinera **MILANA MILUTINOVIĆA**, **NIKOLA ŠAINOVIĆA** i **DRAGOLJUBA OJDANIĆA**. Svi optuženi terete se za ratne zločine počinjene na Kosovu u periodu, od januara do juna 1999. Podsećamo, ministar inostranih poslova SCG Goran Svilanović najavio je da će vlasti u Beogradu pokušati da omoguće da generalima bude sudjeno u Beogradu, a ne u Hagu.”

“B92”, 06.11.2003.

LIMAJ, BALJAJ I MUSLIJU OSTAJU U PRITVORU DO POČETKA SUĐENJA

“HAG - Sudsko veće Haškog tribunala odbilo je ponovljene zahteve pripadnika bivše Oslobođilačke vojske Kosova **FATMIRA LIMAJA**, **HARADINA BALJAJA** i **ISAKA MUSLIJU** za puštanje na privremenu slobodu, do početka suđenja, saopštio je portparol Tribunala Džim Lendejl. Optužnica tereti Limaja, Baljaja i Musliju za ratne zločine nad srpskim i albanskim civilima u zarobljeničkom logoru nekadašnje OVK u Lapušniku na Kosovu.”

“Balkan”, 27.11.2003.

TUŽILAC ZATRAŽIO DOŽIVOTNU ROBIJU ZA GENERALA KRSTIĆA

“HAG - Tužilac Haškog tribunala zatražio je na suđenju u žalbenom postupku doživotnu robiju za **RADOSLAVA KRSTIĆA**, s obrazloženjem da je kazna od 46 godina zatvora, na koju je general bosanskih Srba osuđen u prvostepenom postupku za "odgovornost u genocidu u Srebrenici", suviše blaga. Tužilac **MATIJAŠ MARKUSEN** je rekao da kazna od 46 godina zatvora ne odražava težinu zločina, i da

SUDSKI POSTUPCI

PRED HAŠKIM TRIBUNALOM

treba da se poveća na doživotnu robiju, sto je maksimalna kazna koju može izreći Međunarodni tribunal za ratne zločine na tlu bivše Jugoslavije. "Pošto je on optužen i utvrđeno da je kriv za 8.000 ubistava i prisilni transfer 20.000 do 25.000 ljudi, jedino je doživotna robija odgovarajuća", rekao je Markusen, prenosi AP. I tužilaštvo i odbrana žalili su se na presudu, kojom je Krstić, 2. avgusta 2001. godine, proglašen krivim za "genocid, ratne i zločine protiv čovečnosti zbog ubistva više hiljada Bošnjaka u Srebrenici između 10. i 19. jula 1995. godine."

"Politika", 27.11.2003.

MILAN BABIĆ U ŠEVENINGENU

"O krivici posle Božića, Haška misterija: zaštićeni svedok, insajder, pa optuženi.

MILAN BABIĆ, bivši predsednik Republike Srpske Krajine, nije juče u haškoj sudnici, u koju je doveden na misteriozan način, želeo da se izjasni o svojoj krivici. O tome da li se oseća krivim ili ne, Milan Babić, protiv koga je optužnica za ratne zločine nad nesrbima u RSK 1991. i 1992, podignuta tek 18. novembra, izjasniće se posle novogodišnjih praznika 15. januara.

Zubar iz Knina, koji je napustio svoju profesiju i posvetio se politici, imao je u međuvremenu dvonedeljnu ključnu ulogu na procesu protiv Slobodana Miloševića, od koga se odavno politički razišao. On je prvo kao zaštićeni svedok Ce 061, a zatim na svoj zahtev bez ikakve zaštite u decembru prošle godine najodlučnije optužio Miloševića da je kao tadašnji predsednik Srbije organizovao, naoružavao i kontrolisao srpske snage u SAO Krajini i RSK i podsticao sukobe.

Iako je na najvažnijem haškom procesu bio jedan od ključnih svedoka insajdera, Babić je i sam tada bio osumnjičen, pa je u sudnici davao iskaz u prisustvu svog advokata. Postojale su spekulacije da se Babić tada svojim iskazom iskužio i da tužilaštvo neće podići optužnicu protiv njega. Ono se ipak odlučilo na takav korak, i to punih dvanaest godina pošto su se navodni zločini dogodili, i baš na dan kada je na procesu Miloševiću svedočio Borisav Jović, koji je kao svedok takođe uz advokata u sudnici, osumnjičen za učešće u "zajedničkom zločinačkom poduhvatu".

Posle svedočenja na strani tužilaštva, protiv Slobodana Miloševića, Babiću je, kako se veruje, obezbeđena zaštita i promena mesta boravka. Nije nikad izričito rečeno gde se svedok insajder Babić nalazio ovih jedanaest meseci. Njegov advokat Mihael Miler izjavio je juče da mu je optužnica dostavljena tek juče oko jedanaest, samo četiri sata pre nego što se pojavio u haškoj sudnici. Pretpostavlja se i zato da je Babić uz zaštitne mere sve ovo vreme živeo u Holandiji u okolini Haga. Sada je zajedno sa svojim nekadašnjim istomišljenicima i ljutim protivnicima u pritvorskoj jedinici u Ševeningenu.

Tamo je, pored Slobodana Miloševića, i Milan Martić koji se u toku kratkog postojanja RSK sa Babićem smenjivao na vlasti, dok akcijom Oluja, ona zajedno sa narodom nije zbrisana sa geografske karte Hrvatske."

"Glas javnosti", 29.11.2003.

ADMIRAL MIODRAG JOKIĆ ČEKA PRESUDU U HAGU

"HAG - Odbrana penzionisanog admirala JNA **MIODRAGA JOKIĆA**, koji je pred Haškim tri-

bunalom priznao krivicu za ratne zločine u Dubrovniku 1991, zatražila je da Jokiću bude izrečena kazna do dve godine zatvora. Tužiocima su ranije predložili da Jokić bude kažnjen sa 10 godina zatvora zbog kršenja zakona i običaja ratovanja.

Jokićevi branioci kao olakšavajuće okolnosti navode činjenice da je optuženi priznao krivicu za zločine i iskreno se pokajao, kao i da je u značajnoj meri sarađivao sa Tužilaštvom tokom dva višednevna ispitivanja. Jokić je 27. avgusta ove godine priznao da je kriv za nezakonito granatiranje dubrovačkog Starog grada koje su jedinice JNA pod njegovom komandom počinile 6. decembra 1991."

"Balkan", 29.11.2003.

MLADIĆ I KARADŽIĆ ĆE BITI UHAPŠENI

"LONDON - Generalni sekretar NATO **DZORDZ ROBERTSON** u Sarajevu je izjavio da će dvojica najtraženijih ljudi u Bosni i Hercegovini, bivši politički i vojni lideri bosanskih Srba, **RADOVAN KARADŽIĆ** i **RATKO MLADIĆ**, biti uhvaćeni.

Lord Robertson je rekao da stabilnost regiona zavisi od hapšenja dvojice haških optuženika koji se nalaze u bekstvu već osam godina. BBC javlja da su to bile beskompromisne reči generalnog sekretara NATO, koji napušta tu funkciju.

Robertson je napomenuo da NATO detaljno proverava sve, pa i najmanje, informacije o njima i dodao da je Savezu potrebno da ga samo jednom posluži sreća, dok će, kako je naveo, Karadžić i Mladić morati da imaju sreće do kraja svojih života."